

Tarih: 12.11.2012
Sayı: 682

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye genelinde yaygın bir istihdam biçimi olan ve güvenceli çalışma yaşamı içermeyen taşeron işçiliğinin sorunlarının yerinde tespiti, taşeron işçi statüsünde çalıştırılan emekçilerin özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda yasal ve idari önlemler alınması adına ön incelemelerin yapılması amacıyla, Anayasa'nın 98, TBMM İktüzüğü'nün 104 ve 105inci maddeleri kapsamında, Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ve teklif ederiz.

Sakine ÖZ

Manisa Milletvekili

Selâhattin
Kandilli
Giresun Mu.

Doğal Dursun
İstanbul Mu.

Sergin Torkulu
İstanbul Mu.

Mehmet Ali Ediboğlu
Hatay Mu.

R. K. F.

İsmail M.

R. Kaim Bekar
Burdur m.

Emre Kiprili
Tatlıcağ Mu.

Faik D.

Ali İhsan Kilitnik
Seydişehir Mu.

İhsan Örkös
İstanbul Mu.

Ali Serindan
Çarşamba Mu.

M. SERDAR SOYDAN
Çarşamba Mu.

Dr. Nela Jeter
Çarşamba

Semir Kılıç
Bursa Mu.

Erdal AKSİNGER
12.11.2012 m.

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye genelinde gerek kamuda, gerekse özel sektörde yaygın bir istihdam biçimine dönüşmüş taşeron işçiliği, özlük hakları ve yaşam güvencesi açısından büyük sorunlar barındırmaktadır. Yerel yönetimlerin hizmet satın aldığı taşeron firmalarda çalışan işçilerle, benzer ya da aynı işi gören kadrolu çalışanlar arasında maaş ve sosyal güvence açısından derin uçurumlar doğmuştur. Özel sektörde taşeron firmalara bağlı çalışan birçok işçi, gelecek kaygısıyla ve düşük maaşlarla, yüksek risk taşıyan işlerde çalışmak durumunda kalmaktadır.

Çalışma koşullarına itiraz eden işçiler, “serbest piyasa koşullarında nasıl olsa sizin yerinize çalışacak bulunur” sözüyle, tüm hakları hiçe sayılarak kapı dışına konabilmektedir. İşlerini kaybetme pahasına, özlük haklarında yaşadıkları sorunları yargıya taşıyan birçok işçinin ilgili firmalar tarafından “davasını geri çekmesi” yönünde tehdit edildiği bilinmektedir. İş yerlerinde taşeron işçiliğe karşı çıkan, çalışma arkadaşlarını bu gidişe sessiz kalınmaması yönünde dayanışmaya çağıran emekçiler ise, evlerinden uzak mesafelerde çalışmaya gönderilmekte, açıkça yıldırılarak “iş yerinde psikolojik terör *mobbing*”e uğratılmaktadır. Bu bakımdan, kamu kesiminde ve özel sektörde taşeron usulle hizmet satın alan ya da hizmet üreten idarelerin ve firmaların çalışma alanlarının yerinde incelenerek bahse konu işçilerin sorunlarının tespiti edilmesi önem taşımaktadır.

Ayrıca, bazı kamu idareleri, taşeron firmalardan aldıkları hizmette çalıştıracakları personelleri kendileri seçerek ilgili firmalardan talep etmektedirler. Birçok taşeron firma çalışanı ise, ilgili idarelerin uyguladığı sınavları başarıyla vermelerine karşın, bağlı oldukları firmalar tarafından yeni görev yerlerinde işe başlatılmamaktadır. Birçok kamu idaresinin firmalara gönderdiği görevlendirme istek yazıları dikkate alınmamakta; taşeron firmalar, işçilerin maaş ve özlük haklarındaki olası iyileşme, kısacası işçi maliyetinin artması nedeniyle bu işçileri yeni görev yerlerinde işe başlatmaya direnebilmektedir.

Özel sektörde ise, riskli meslek gruplarında çalışan işçilerin taşeron usulle çalıştırılması uygulamasında artış gözlemlenmekte, bahse konu işçilerin kıdem tazminatları, yıllık izin ücretleri zamanında ve hak ettikleri miktarda ödenmemektedir. Özellikle maden ve elektrikli iş kazalarında son dönemde yaşanan artış göstermiştir ki, düşük ücretlerle riskli işlerde çalışan birçok emekçi, yetersiz denetimler sonucunda hayatını kaybederken, tüm uyarılara rağmen, çalışma koşullarının iyileştirilmesine dönük düzenlemelere gidilmemektedir. Taşeron firmada çalıştığı dönemde iş kazası sonucunda hayatlarını kaybeden ya da engelli durumuna düşürülmüş

iŖçilerin aileleri, sosyal ve ekonomik sorunlarla boğuşmaktadır. Güvencesiz koşullarda çalışmak durumunda kalan ailelerin fertleri, aynı maden ocağında, farklı zamanlarda yaşamlarını yitirmektedir. Bu bağlamda, taşeron usulle işçi çalıştırmanın bir istihdam biçimi olarak tümüyle kaldırılması, işçilerimizin taşeron usulle çalıştırıldıkları süre boyunca uğradıkları hak kayıplarının karşılanması ve insan onuruna yaraşır bir çalışma ortamı yaratılabilmesi için meclis araştırması yapılması gerekmektedir.